

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XXI. De Joannis obitu in exilio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Ἰωάννης ἔτι τὸν λόγον τῶν λυπηθέντων ἰσχυρῶς ἀπέκρινεν, ἢ κυριῶς δικαίαν τῆς βλασφημίας ἐδίδοι δίκην, ἢ πότερον διὰ Ἰωάννην ἢ χάλαζα κατελέχθη, καὶ ἢ βασιλισσα ἐτελεύτησεν, ἢ ταῦτα δι' ἑτέρας ἐγένετο λόγους, ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρας, Θεὸς ἀνείη, ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ καὶ αὐτῆς τ' ἀληθείας κριτικῆς δίκαιος· ἐγὼ δὲ τὰ τότε ἀρτυρήματα ἔγραψα.

A Joannis depositio sicuti dictum est ab iis qui Joanni erant infensi: vel utrum Cyrius debitas maledictiæ suæ pœnas dederit: & utrum propter Joannem grandæo ceciderit & Augusta interierit: an ob alias quasdam causas; an ob utrumque ista simul contigerint, Deus occultorum cognitor novit, qui ipsius quoque veritatis justus est iudex. Ego ea quæ tunc temporis crebris hominum sermonibus jactabantur, scriptis prodidi.

Κεφ. κ'.

ὡς μὲν ἀρσάκιος, ἀτίκιδος τὸν κωνσταντινουπόλεως θρόνον κατήσχευεν.

Ἀρσάκιος δὲ ἐπολιτεύετο τῆς Ἐπισκοπῆς ἡμετέρας τῆ γ' ἐξῆς Ἰουλιανῆς, ἣς ἦν ἐπιπένητος τὸ δεύτερον καὶ ἀνεμῆς, ἀπὸ τῆς ἐνδεκάτης Σεπτεμβρίου μὲν ἐτελεύτησεν, ἀπὸ τῆς δεκάτης δὲ πολλοῖς ἡμετέρας τῆς Ἐπισκοπῆς, καὶ διατέτο πολλὰ διαδραμόντων ἡμετέρας, τῆ γ' ἐξῆς Ἰουλιανῆς, ἣς ἦν δεκάτη τὸ ἐκτὸν Σεπτεμβρίου, ἀπεβλήθη εἰς τὴν Ἐπισκοπὴν ἀντὶ τῆς εὐλαβείας, ἣ ὄνομα ἦν ἀτίκιδος· ὃς τὸ μὲν ἡμετέρας ἐκ Σεβαστίας τ' ἀνεμῆς κατήσχευεν ἀσκητικῶς δὲ τὸν βίον ἐκ νεαρῆς ἡλικίας, καὶ ἄλλως μὲν τῆς μετῴτης πεπαιδευθὼς, πλεονόμοτος φερόμενος ἦν· ἀλλὰ πρὸς μὲν τότε μικρὸν ὑπερῶν λέξω.

B

CAPUT XX.

Quomodo post mortem Arfacii, Atticus Constantinopolitanam sedem obtinuit.

Cæterum Arfacius post susceptum Episcopatum non diu supervixit. Sequenti enim anno, id est Stilichone iterum & Anthemio Consulibus, die tertio Idus Novembris mortem obiit. Cum autem multi Episcopatum illum ambient, eamque ob causam multum jam temporis elapsum esset, altero post anno, Arcadio sextum & Probo Consulibus, ad Episcopatum promotus est Atticus, vir religiosus. Hic ex Sebastia Armeniæ generis sui originem ducebat. Cæterum monasticum vitæ genus ab ineunte adolescentia sectatus fuerat. Ac disciplinis quidem mediocriter institutus, naturali prudentia magis valebat. Sed de illo plura postea dicam.

Κεφ. κα'.

Περὶ τῆς Ἰωάννης ἐν ἔξορίᾳ πρὸς κύριον ἀγαθῶς.

Ἰωάννης δὲ τῆς Ἐξορίας ἀπαγόμενος, ἐν Κομανίσι Σεπτεμβρίου μὲν ἐτελεύτησεν, τῆ γ' ἐξῆς Ἰουλιανῆς, ἣς ἦν ὄνομα τὸ ἐκτὸν καὶ Θεοδοσίῳ τὸ δεύτερον ἀνεμῆς καὶ πότερον ἐβίω, διὰ Ζήλον σωφροσύνης, θυμῶν πλεονόμοτος ἢ αὐτοῦ χαλεπῶς, καὶ διασωφροσύνης παρρησιαίερα διαβίῃ τῆς γλώσσης χερσαίου. Θαιμάσαι δέ μοι ἐπεισπῶς τὸ σάτον Ζήλον σωφροσύνης ἀσκήσων, ἐν ἀσκητικῶν αὐτῶν κατὰ φρονεῖν τῆς σωφροσύνης ἐδάξεν· μίαν γὰρ μὲν τὸ βαπτισματικῆς τῆς σωφροσύνης τῆς Ἐπισκοπῆς.

D

CAP. XXI.

De Joannis obitu in exilio.

Ioannes vero in exilium abductus, Comanis in Euxino Ponto extremum diem obiit, octavodecimo Calendas Octobres, proximo anno post supraddictum Consulatum, id est Honorio septies & Theodosio iterum Consulibus. Vir, ut antea dixi, propter abstinentiæ studium, iracundiæ magis indulgens quàm verecundiæ: & qui ob singularem sanctimoniam immodica oris libertate perpetuo usus est. Porro mirari non immerito subit, cur cùm tanto studio flagraret temperantiæ, eam tamen contemnendam esse in concionibus suis docuerit. Nam cùm à Synodo Episcoporum semel duntaxat iis qui post

T r

baptismum peccassent, concessa fuisset paenitentia, ipse pronuntiare non dubitavit: licet millies paenitentiam egeris, accede. Ob quam doctrinam, tum a familiaribus suis reprehensus est, tum etiam a Sisinnio Novatianorum Episcopo. Qui librum quoque adversus hoc dictum conscripsit, & Iohannem ob id ipsum graviter exagitavit. Verum haec diu ante contigerant.

μελανοίας τοῖς ἐπιμακίσι δ' οὐδέ τις αὐτὸς ἀποτόλημην εἶπεν, χιλιάκις μελανοίσασι εἶπε. δεῖ εἶναι τὴν διδασκαλίαν πολλοὶ μὴν καὶ τῶν γυναικῶν αὐτῶν καλέγνωσαν· μάστιγα δ' οὐκ ἔστιν ὁ τῶν ναυαλιανῶν ἐπίσκοπος· οὐδὲ κλόρον καὶ ναντίον τὸ λεχθέν· σιωπῶντες, καὶ ἰσχυρῶς αὐτῶν διατέτο καὶ ἐβραβύθη ἀλλὰ ταῦτα μὴν ἦδη περὶ τέρων ἐγεγόνει

CAPUT XXII.

Κεφ. κβ.

De Sisinnio Novatianorum Episcopo, & de B congressu, quem cum Iohanne habuisse dicitur.

Περὶ σισινίου ἐπισκοποῦ ναυαλιανῶν, οὗ καὶ συζήτησις γίνεται πρὸς Ἰωάννην.

DE Sisinnio vero pauca dicere, haudquaquam intemptivum puto. Vir fuit, ut jam dixi, admodum differtus, & in Philosophiae studiis excellens. Praecipue vero Dialecticam excoluerat, & sacrarum literarum interpretationem apprime callebat: adeo ut Eunomius haereticus, ejus praestantiam in arte differendi formidans saepenumero refugerit. Victus autem non adeo simplex erat, sed licet summa esset temperantiae, victu tamen magnifico & sumptuoso utebatur. Quippe delicate vivens, & candida veste indutus, bis quotidie in balneis publicis lavabat. Et cum aliquando a quodam interrogaretur, cur ipse qui Episcopus esset, bis lavaret quotidie, respondit: Quoniam tertio lavare non possum. Alio quodam die cum Arfacium honoris causa inviseret, a quibusdam Arfacii familiaribus interrogatus, cur vestem Episcopo minime convenientem gestaret, & ubinam scriptum esset, sacerdotem alba veste indui debere, respondisse fertur: Tu prior mihi dicas velim, quo in loco scriptum sit, Episcopum atra veste uti debere. Cumque is qui interrogaverat, ad hanc contrariam interrogationem haereret, subjecit Sisinnius: Tu quidem ostendere nunquam poteris, sacerdotem debere atris vestibus indui. Me vero Salomon adhortatus est ita dicens: Sint tibi vestimenta alba. Et Servator noster in Evangelii alba veste usus esse deprehenditur. Moysen etiam atque Eliam albis indumentis vestitos, Apostolis ostendit. His aliisque ex temporali facilitate dictis, cunctos qui aderant, in admirationem sui rapuit, cum Leontius Episcopus

Περὶ δ' οὐκ ἔστιν ἡ βραχέα διεξελθεῖν, ἀλλὰ κερῶν εἰναγήσεται ἀνηγήσεται, ὡς τὸν λάκις ἐφίω, ἐπλόμῃ, καὶ τὰ φιλοσοφία ἀκρῶς μαθῶν διαλεκτικῆς δ' οὐκ ἔστιν ἀμελεῖτο, καὶ τὰ ἱερὰ γράμματα ἀκριβῶς μνησθέντις αὐτῷ ὡς καὶ εὐνομίον τὸν ἀπὸ κὸν πολλὰκις αὐτῶν φυγεῖν τῶν ἐπὶ τῶν λέξεσι δεινότητι· τῶν δ' δὲ αἰτανῶν ἢ ἐπιπέδων ἀλλ' ἐν ἀκρᾷ σωφροσύνης, πολυτέλει τῶν ἐκείνου τρυφῶν τε ἐν ἐδότητι λαοῦ, δις τῆς ἡμέρας ἐν λευκοῖς δημοσίως λαμβάνει διείλεται καὶ ποτὲ ἐργάζεται αὐτῶν, τὸ χάρις ἐπίσκοπος ὢν, δις τῆς ἡμέρας, ἐπειδὴ τρίτον ἐφθάσει, ἀποκείνατο ἀλλοῦ δ' οὐκ ἔστιν ἀδράκιον τὸν ἐπίσκοπον καὶ τιμῶν ὄρων, ἠρώτηθη ὑπὸ τῶν τῶν ἀδράκιον, διὰ τὴν ἀνοικίον ἐπίσκοπον ἐδότην φορεῖν, καὶ πᾶσι γέγραπται λευκά τὰ ἱμάτια ἀμφιένουσιν· ὁ δ' οὐκ ἔστιν ἰσχυρῶς εἶπε πᾶσι γέγραπται μελανὰ ἐδότην ἀπὸ τῶν δεινότητων τῶν ἐρωτήσασθαι ἀπόρων γρομῶν πρὸς τὴν ἀντεράσασθαι ἐπιγὰρ ὁ σισίνιος· ἀλλὰ σὺ μὲν εἶπε εἶπε, δεῖξαι δεινότησιν, ὡς δεῖ τὸν ἱερὰ μελανὰ ἀμφιένουσιν· ἐμοὶ δ' ἔστιν ὁ ἱερὰ παρῆνεσε λέγων, ἔσωσάν ἱμάτια λευκά καὶ ὁ σῶλης ἐν τοῖς εὐαγγελίοις, καὶ φαίνετ' ἐδότην χερσάμει· ἐ μὲν αὐτῶν καὶ Μουσῆν καὶ ἠλίαν λευκοφορέντας, τὸν ἀποστόλους ἐδείξεν ταῦτα δὴ καὶ ἀλλὰ τὰ ἐτοίμως εἰπὼν, τὰ μέγιστα ἐπὶ τῶν παρθένων ἑθαυμάδιον· λεοτίου δ'